

Programación Docente de FRAUTA TRAVESEIRA I-IV

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA FRAUTA TRAVESEIRA I-IV**

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	FRAUTA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	VENTO-MADEIRA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	RICARDO PAZO GARCÍA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	RICARDO PAZO GARCÍA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE	9	9	9	9					Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	MANUEL MORALES FERNÁNDEZ				manoeltraverso@gmail.com				Martes de 13:30 a 14:30	
	FERNANDO RAÑA BARREIRO				fernandoranha@csmvigo.com				Mércores de 11 a 12	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
TRANSVERSAIS	T 1, 3, 6, 13, 15
XERAIS	X 1, 3, 6, 8, 11, 13, 21, 24
ESPECÍFICAS	EI 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diferentes épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.	TODAS
2. Demostrar autonomía progresivamente maior para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc...	TODAS
3. Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.	TODAS
4. Adestrar a memoria de maneira permanente.	TODAS
5. Perfeccionar o uso do vibrato dacordo coas esixencias interpretativas dos diferentes estilos.	TODAS
6. Profundizar na interpretación da música contemporánea e coñecer as súas grafías e efectos.	TODAS
7. Estudiar a obra musical a partir dos seus materiais constructivos e dos diferentes criterios que interveñen na súa comprensión e valoración.	TODAS
8. Potenciar o estudo dos instrumentos afíns (piccolo, frauta en sol, etc...)	TODAS

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Interpretación.	1.1. Perfeccionamento das capacidades artística, musical e técnica, que permitan aborda-la interpretación do repertorio máis representativo do instrumento.	TODAS
2. Análise musical aplicada.	2.1. Coñecemento das linguaxes utilizadas nas obras propostas. 2.2. Diferenciación de estilos.	TODAS
3. Estudio do repertorio con instrumento acompañante.	3.1. Adecuación da afinación ao temperamento do piano. 3.2. Interacción e reacción na interpretación a dúo. 3.3. Diferenciación entre os roles solístico e camerístico. 3.4. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical.	TODAS
4. Estudio dos instrumentos afíns	4.1 Piccolo - 4.2 Frauta en Sol - 4.3 Frauta baixa	TODAS
5. Coñecemento dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical contemporánea.	5.1 Coñecemento das linguaxes utilizadas nas obras propostas. 5.2 Recursos máis comúns utilizados en textos musicais contemporáneos. 5.3. Diferenciación de estilos.	TODAS
6. Perfeccionamento do vibrato.	6.1 Utilización tendo en conta os criterios estilísticos e interpretativos.	TODAS

	6.2 Potenciamento da capacidade de discriminar o seu uso en función do contexto (afinación, empaste, fraseo, etc...)	
7. A memoria musical.	7.1 Análisis de elementos formais, rítmicos, melódicos, texturas, etc... 7.2 Adestramento progresivo da memoria	TODAS
8. Desenvolvemento da habilidade de repentizar obras de dificultade progresiva.	8.1 Automatismo e velocidade na lectura. 8.2 Comprensión dos elementos formais, harmónicos, temáticos, etc... 8.3 Exercicios prácticos.	TODAS
9. Práctica da improvisación.	9.1 Formación de criterios estéticos e estilísticos. 9.2 Potenciamento da estimulación creativa.	TODAS
10. A audición pública.	10.1 Normas de comportamento imprescindibles para a interpretación escénica.	2
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases prácticas	12	124	136
Audicións	3	30	33
Titorías	1	1	2
Actividades complementarias	3	30	33
Actividades introductorias	3	30	33
Actividades de consolidación	3	30	33
Total de horas por cuadrimestre			270

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe. Valorarase as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe	20%	TODAS
Audición de aula	Valoraranse as capacidades de contido relativo á técnica do instrumento (escalas e estudos) a través da realización dunha Audición de Aula, recollendo as impresións e incidencias nunha ficha de audición.	30%	T 1, 3, 6, 13,
Audición pública	Valorarase o control técnico, fidelidade ao texto e coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa forma e estéticas das pezas, a capacidade artística e de comunicación. As impresións e incidencias serán recollidas nunha ficha de audición.	50%	X1, 3, 11, 13, 21, 24 E 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe. Valorarase as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe	20%	TODAS
Audición de aula	Valoraranse as capacidades de contido relativo á técnica do instrumento (escalas e estudos) a través da realización dunha Audición de Aula, recollendo as impresións e incidencias nunha ficha de audición.	30%	T 1, 3, 6, 13,
Audición pública	Valorarase o control técnico, fidelidade ao texto e coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa forma e estéticas das pezas, a capacidade artística e de comunicación. As impresións e incidencias serán recollidas nunha ficha de audición.	50%	X1, 3, 11, 13, 21, 24 E 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
	Ver avaliación extraordinaria.		
EXTRAORDINARIA			
Audición de aula	Valoraranse as capacidades de contido relativo á técnica do instrumento (escalas e estudos) a través da realización dunha Audición de Aula, recollendo as impresións e incidencias nunha ficha de audición.	40%	T 1, 3, 6, 13,
Audición pública	Valorarase o control técnico, fidelidade ao texto e coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa forma e estéticas das pezas, a capacidade artística e de comunicación. As impresións e incidencias serán recollidas nunha ficha de audición.	60%	X1, 3, 11, 13, 21, 24 E 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
ERASMUS			

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Prof. Manuel Morales

Exercicios:

Teoría y práctica de la flauta T. Wye
Sete exercicios diarios Reichert
A técnica da embocadura P. Bernold
17 exercicios diarios Taffanel y Gaubert
Escalas e arpexios (480 exercicios.) M. Moyse
Desenvolvemento do son a través da interpretación M. Moyse
De la Sonorité M. Moyse
Como manterse en forma M. Moyse
Tratado de los parciales F. J. López Rodríguez

PRIMEIRO CURSO

I

Estudos:

24 estudos (escolma de 4 do 1 ao 6) de J. M. Damase
Estudios modernos (do número 1 ata o número 4, ámbolos dous inclusive) de P. Jeanjean
Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma dun)

II

Estudos:

24 estudos (escolma de 4 do 7 ao 12) de J. M. Damase
Estudios modernos (do número 1 ata o número 4, ámbolos dous inclusive) de P. Jeanjean
Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma dun)

I e II

Obras:

Concerto a elexir C. P. E. Bach
Sonata a elexir J. S. Bach
Suite en Si m J. S. Bach
Concerto a elexir W. A. Mozart
Concerto en Re F. Danzi
Gran Polonesa en Re M, Op. 16 Th. Boëhm
Terceiro Gran Solo, Op. 74 J. L. Tulou
Fantasía Brillante sobre Carmen F. Borne
Nocturno e Allegro Scherzando P. Gaubert
Suite C. Widor
Suite campesina húngara B. Bartok
1ª Sonata B. Martinu
Duo A. Copland
Sonata F. Poulenc
Serenata a Lydia de Cadaqués X. Montsalvatge
Tarantelle Op.391 (piccolo) C. Damaré

Piccolo Español (piccolo) Christensen

Frauta soa:

Fantasia a elexir G. P. Telemann

Syrinx C. Debussy

Image E. Bozza

Soliloqui J. Homs

Tres Pezas para flauta Ferroud

Density 21.5 E. Varèse

Sonata para frauta soa R. Escher

Sonatina arabesca S. Báez

Fantaisie V J. González

SEGUNDO CURSO

III

Estudos:

24 estudos (escolla de 4 do 13 ó 18) de J.M. Damase

Estudos modernos (do número 9 ao 12) de P. Jeanjean

Tango estudos (escolma de 1) de A. Piazzolla

Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma dun)

IV

Estudos:

24 estudos (escolla de 4 do 19 ó 24) de J.M. Damase

Estudos modernos (do número 13 ao 16) de P. Jeanjean

Tango estudos (escolma de 1) de A. Piazzolla

Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma de dous)

III e IV

Obras:

Concerto a elexir C. P. E. Bach

Sonata a elexir J. S. Bach

Concerto a elexir W. A. Mozart

Concerto a elexir F. Devienne

Introducción e variacións F. Schubert

Tres Fantasías F. Kuhlau

Sonata en Re M Op. 103 A. Reicha

Sonata en La M. C. Franck

Sonata "Undine", Op. 167 C. Reinecke

6º Solo de Concerto J. A. Demerssemann

5º Gran Solo, Op. 7 J. L. Tulou

Sonata a elexir P. Gaubert

Sonatina P. Sancan

Ballade F. Martin

Sonata O. Taktakishvili

Sonatina H. Dutilleux

Sonata E. Denisov

Concerto A. Blanquer

Piccolo-polka (piccolo) Damaré

Scherzo-waltz (piccolo) Lovelock

Concerto en la m FV1/9 RV445 (piccolo) A. Vivaldi

Frauta soa:

Sonata Appassionata Op. 140 Karg-Elert

Achte stücke P. Hindemith

Pièce J. Ibert

Giravolts S. Brotóns

Prof. Fernando Raña

REFERENCIAS BÁSICAS

Estudo técnico complementario	Estudios orientativos
<p>Bernold, P.: A Técnica da Embocadura Wye, T.: Teoría e Práctica da Frauta Reichert, A.: Sete exercicios diarios Taffanel, P e Gaubert, P.: 17 exercicios diarios Moyse, M.: Escalas e arpejos (480 exercicios) Moyse, M.: Desenvolvemento do son a través da interpretación Moyse, M.: "De la Sonorité" Moyse, M.: Como manterse en forma López Rodríguez, F. J.: Tratado de los Parciales Graf, P.L.: "Check-Up"</p>	<p>Köhler, E.: 30 Estudios op. 75 Jeanjean, P.: Estudios Modernos Bistch, M.: "Douze Études pour la flute" M. Bistch Casterède, J.: "Douze Études" Paganini, N.: 24 caprichos Karg-Elert, S.: Estudios op. 107</p>

PRIMEIRO CURSO

Repertorio cuadrimestral: os estudos fixados de cada volume xunto con dúas obras da lista orientativa e o traballo técnico complementario

I	Estudos:	Concertos:	Frauta e piano:	Frauta soa:
	<p>Köhler E.: Op. 75 Vol I (do 1 ao 5) Jeanjean, P.: Estudios Modernos (do 1 ao 4) Bistch, M.: "Douze Études..." (escolma de 1) Casterède, J.: "Douze Études" (escolma de 1)</p>	<p>Bach, C. P. E.: Concerto a elexir Bach, J. S.: Suite en Si m Mozart, W. A.: Concerto a elexir Danzl, F.: Concerto en Re</p>	<p>Bach, J. S.: Sonata a elexir Boëhm, Th.: Gran Polonesa en Re M, Op. 16 Tulou, J. L.: Tercer Gran Solo, Op. 74 Reicha, A.: Gran Duo Concertante en ReM, Op. 103 Borne, F.: Fantasía Brillante sobre Carmen Gaubert, P.: Nocturno e Allegro Scherzando Gaubert, P.: Sonata a elexir Widor, C.: Suite Bartók, B.: Suite campesina húngara Martín, B.: 1ª Sonata (obligada) Copland, A.: Duo García Abril, A.: Cantos de Plenilunio Montsalvatge, X.: Serenata a Lydia de Cadaqués Poulenc, F.: Sonata Brotens, S.: Capriccio Brillante, Op. 5 Catalán, T.: "Fantasía y una noche" Damaré, C.: Tarantelle Op.391 (piccolo) Christensen, J.: Piccolo Español (piccolo)</p>	<p>Piazzola, A.: Tango Estudios Debussy, C.: Syrinx Bozza, E.: Image Homs, J.: Soliloqui Ferroud, P.: Tres Pezas para flauta Varèse, E.: Density 21.5 Ozaita, M. L.: Tres pequenas pezas</p>
	<p>Köhler E.: Op. 75 Vol I (do 6 ao 10) Jeanjean, P.: Estudios Modernos (do 5 ao 8) Bistch, M.: "Douze Études..." (escolma de 1) Casterède, J.: "Douze Études" (escolma de 1)</p>	<p>Bach, C. P. E.: Concerto a elexir Bach, J. S.: Suite en Si m Mozart, W. A.: Concerto a elexir Danzl, F.: Concerto en Re</p>	<p>Bach, J. S.: Sonata a elexir Boëhm, Th.: Gran Polonesa en Re M, Op. 16 Tulou, J. L.: Tercer Gran Solo, Op. 74 Reicha, A.: Gran Duo Concertante en ReM, Op. 103 Borne, F.: Fantasía Brillante sobre Carmen Gaubert, P.: Nocturno e Allegro Scherzando Gaubert, P.: Sonata a elexir Widor, C.: Suite Bartók, B.: Suite campesina húngara Martín, B.: 1ª Sonata (obligada) Copland, A.: Duo García Abril, A.: Cantos de Plenilunio Montsalvatge, X.: Serenata a Lydia de Cadaqués Poulenc, F.: Sonata Brotens, S.: Capriccio Brillante, Op. 5 Catalán, T.: "Fantasía y una noche" Damaré, C.: Tarantelle Op.391 (piccolo) Christensen, J.: Piccolo Español (piccolo)</p>	<p>Piazzola, A.: Tango Estudios Debussy, C.: Syrinx Bozza, E.: Image Homs, J.: Soliloqui Ferroud, P.: Tres Pezas para flauta Varèse, E.: Density 21.5 Ozaita, M. L.: Tres pequenas pezas</p>

SEGUNDO CURSO

Repertorio cuadrimestral: os estudos fixados de cada volume xunto con dúas obras da lista orientativa e o traballo técnico complementario

III	Estudos:	Concertos:	Frauta e piano:	Frauta soa:
IV	<p>Köhler E.: Op. 75 Vol II (do 6 ao 10)</p> <p>Jeanjean,P: Estudos Modernos (do 12 ao 16)</p> <p>Bistch, M: "Douze Études..." (escolma de 1)</p> <p>Casteréde, J: "Douze Études" (escolma de 1)</p>	<p>Bach, C. P. E.: Concerto a elexir</p> <p>Mozart, W. A.: Concerto a elexir</p> <p>Devienne F.: Concerto a elexir</p> <p>Blanquer, A.: Concerto</p> <p>Vivaldi, A.: Concerto en la m FVI/9 RV445 (piccolo)</p>	<p>Bach, J. S.: Sonata a elexir</p> <p>Schubert, F.: Introdución e variacións sobre "Trojne Blumen"</p> <p>Kuhlau, F.: Tres Fantasías</p> <p>Bonis, M.: Sonata, Op. 64</p> <p>Franck, C.: Sonata en La M.</p> <p>Reinecke, C.: Sonata "Undine", Op. 167</p> <p>Demerssemann, J. A.: 6º Solo de Concerto</p> <p>Tulou, J. L.: 5º Gran Solo, Op. 7</p> <p>Sancan, P.: Sonatina</p> <p>Martin, F.: Ballade</p> <p>Taktakishvili, O.: Sonata</p> <p>Brotos, S.: Sonata, Op.21 (obligada)</p> <p>Dutilleux, H.: Sonatina</p> <p>Blanquer, A.: Concerto</p> <p>Denisov, E.: Sonata</p> <p>Mower, M.: Sonata Latino</p> <p>Damarè, E.: Piccolo-polka (piccolo)</p> <p>Lovelock, W.: Scherzo-waltz (piccolo)</p>	<p>Karg-Elert, S.: Sonata Appassionata, Op. 140</p> <p>Hindemith, P.: Achte stücke</p> <p>Ibert, J.: Pièce</p> <p>Brotos, S.: Giravolts</p> <p>Buide, F.: Aria</p>